

עפ"א 20643/12/17 - ועדה מקומית לתכנון ובנייה שפלת הגליל נגד מחמוד מוראד

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 20643-12-17 ועדה מקומית לתכנון ובנייה שפלת הגליל נ' מוראד

בפני כבוד השופט איל באומגרט
המבקשת
נגד
המשיב
ועדה מקומית לתכנון ובנייה שפלת הגליל
מחמוד מוראד

החלטה

1. לפניי בקשת המערערת (להלן: "המבקשת") להאריך המועד להגשת ערעור על גזר דין שניתן בתו"ב 50561-02-15 בבית המשפט השלום בעכו.

אלו הן העובדות הדרושות לעניין

2. המבקשת, הגישה נגד המשיב כתב אישום לבית המשפט השלום בעכו בגין עבודות בנייה ושימוש ללא היתר, עבירות לפי סעיף 204(א) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה - 1965 (להלן: "החוק"). כתב האישום התברר במסגרת תו"ב 49482-08-10 ובסופו של יום הורשע המשיב בביצוע עבירות כדלקמן:

תוספת לקומת קרקע בבניין קיים בשטח של כ- 37.40 מ"ר.

תוספת מעל בניין קיים בשטח כולל של כ- 397.40 מ"ר.

(להלן: "הבניה הבלתי חוקית").

ביום 6.12.11 הורשע המשיב, על פי הודאתו. בית משפט קמא גזר את דינו של המשיב, לקנס בשיעור של 20,000 ₪, כפל אגרה וצו להריסת הבניה הבלתי חוקית שיבוצע בתוך 24 חודשים מיום מתן גזר הדין.

3. משלא הרס המשיב את הבניה הבלתי חוקית, הגישה המבקשת ביום 22.2.15 כתב אישום במסגרת תו"ב 50561-02-15 וביום 8.3.17 הורשע המשיב על פי הודאתו.

בגזר הדין אשר ניתן ביום 25.10.17 גזר בית משפט קמא על המשיב את העונשים הבאים:

קנס בשיעור של 20,000 ₪.

חתימה על התחייבות בסך 10,000 ₪ למשך שלוש שנים, להימנע מלבצע אחת העבירות בהן הורשע.

מאסר על תנאי לתקופה של חודשיים, למשך 3 שנים מיום מתן גזר הדין.

4. אין חולק כי המועד האחרון להגשת הודעת הערעור הוא 10.12.17. דא עקא, כתב האישום הוגש ביום 11.12.17. דהיינו, כתב האישום הוגש באיחור של יום אחד.

טענות המבקשת

5. הודעת הערעור הוגשה באיחור של יום אחד עקב טעות משרדית במניין הימים.

6. המבקשת אינה חולקת על כך שעליה לעמוד בתנאים מחמירים יותר במועדים הקצובים בחיקוק, מאלה שנדרש לעמוד בהם המשיב, על מנת שבקשה לקבלת אורכה תיעתר.

עם זאת, מפנה המבקשת לשורה ארוכה של פסיקה, אשר לטעמה מטה את הכף לקבלת הבקשה. לשיטת המבקשת, האינטרס הציבורי, נוכח חומרת העבירות בהן הורשע המשיב ובמיוחד אי קיום צו שיפוטי וסיכויי הערעור, מחייבים את קבלת הבקשה.

7. עוד מפנה המבקשת, לשורה של גזרי דין בהן הושת קנס כספי גבוה יותר באופן משמעותי בגין עבירות בנייה בהיקף מצומצם מזה שהורשע בהן המשיב.

מוסיפה וטוענת המבקשת, כי גזר דינו של בית משפט קמא נוטה לקולא באופן כזה השולח מסר נרפה לציבור הרחב בכל הנוגע לעבירות בנייה ואי קיום צווים שיפוטניים, שהפכו למכת מדינה.

טענות המשיב

8. לשיטת המשיב שורה ארוכה של הלכות ממאנת להעניק סעד של הארכת מועד מקום בו הבקשה מוגשת על ידי המדינה.

מוסיף וטוען המשיב, כי לא די בטעם של "תקלה משרדית" על מנת להיעתר לבקשה להארכת מועד. אליבא המשיב, היה על המבקשת לפרט ולנמק כיצד פעלה בשקידה ובמהירות על מנת לעמוד במועדים הקצובים בדין על מנת שבקשתה תיעתר.

9. עוד טוען המשיב, כי סיכויי הערעור קלושים והפנה לגזרי דין התומכים בשיטתו.

10. הצדדים הודיעו לבית המשפט כי הם מוותרים על זכותם לדיון והם עותרים להחלטה בבקשה, על סמך הטיעונים הכתובים.

לאחר שבית המשפט עיין בכתבי טענות הצדדים, בהלכה הפסוקה ובחקיקה הצריכה לעניין, דין הבקשה להתקבל. אלו הם הנימוקים:

11. סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ד - 1982 קובע כך:

"בית המשפט רשאי, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו-200."

12. שורה ארוכה של הלכות קבעה כי, בשונה מהליך אזרחי אין צורך ב"טעמים מיוחדים" על מנת להיעתר לבקשה להארכת מועד בפלילים. עם זאת, קבעה ההלכה הפסוקה כי, ככלל, יטה בית משפט להתייחס לבקשת נאשם באופן מקל, בעוד שהמדינה נדרשת לרף התנהלות מחמיר יותר.

הטעמים שמנתה הפסיקה בגדרי שיקול הדעת באם להיעתר לבקשה להארכת מועד אם לאו הם עקרון סופיות הדיון, הצבת גבולות והימשכות הליכים משפטיים והאינטרס הציבורי של יציבות וודאות משפטית. על כן, "אין ליתן אורכה להגשת ערעור או בקשת ערעור בפלילים, אלא בהתקיים טעם ממשי המניח את הדעת." ראו בש"א 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל, בש"פ 93/09 מוחסין נ' מדינת ישראל, בש"פ 6907/11 קניין שפרעם נ' מדינת ישראל וע"פ 7754/06 ציפר נ' מדינת ישראל.

13. בבג"ץ 1860/13 וקסמן נ' התצ"ר (פורסם במאגרים) (להלן: "עניין וקסמן") נקבע בין היתר, כך:

אין חולק, כי בשורה של החלטות שניתנו בבית משפט זה, נקבע כי בגדרי ההליך הפלילי, אין סימטריה בין המדינה לנאשם בכל הנוגע למתן אורכה להגשת ערעור, במובן זה שעל המדינה לעמוד בתנאים מחמירים יותר מאלו שנדרש מהם לעמוד הנאשם לשם קבלת האורכה. כמו כן במקרים בהם האיחור בהגשת הערעור נגרם כתוצאה מהתנהלות לא זהירה או רשלנית של התביעה, הנכונות להיענות לבקשה להארכת מועד מטעמה, תהא מצומצמת יותר."

במסגרת השיקולים שעל בית משפט לשקול, שעה שהמדינה עותרת בבקשה למתן אורכה, נקבע בעניין וקסמן:

"ואולם, לצד קביעות אלו, ניתן משקל לשיקולים נוספים, אשר יש להתחשב בהם במסגרת ההחלטה האם ליתן אורכה להגשת ערעור מטעם התביעה, בין יתר השיקולים ניתן למנות את אלה: משך האיחור שבהגשת הערעור; עוצמת האינטרס של הנאשם לסופיות הדיון ומידת הסתמכותו על סיום ההליכים וכמובן, סיכויי הערעור והאינטרס הציבורי שבהגשתו".

והוסיף בית המשפט בעניין וקסמן וקבע:

"סבורני, כי אין לקבל א-פריורי את הטענה, לפיה האינטרס הציבורי שבהגשת ערעור מטעם המדינה אינו מהווה שיקול רלוונטי, בין יתר השיקולים, למתן אורכה להגשת הערעור. אין להבין מדבריי אלו, כי האינטרס הציבורי שבהגשת ערעור יצדיק תיקון כל משנה מצד התביעה ומובן שיש לאזן את השיקול הנוגע לאינטרס הציבורי שבהגשת הערעור אל מול זכויות הנאשמים וחובת ההגינות המוגברת החל על המדינה בגדרי ההליך הפלילי."

14. בענייננו, מבלי להקל ראש בחשיבות העמידה במועדים שנקצבו בחיקוק, מדובר באיחור של יום אחד. מקור האיחור נובע מטעות במניין הימים וכפי שנקבע בפסיקה האמורה לעיל, יש לקחת בחשבון בגדרי בקשה להארכת מועד, להגשת ערעור את משך האיחור, עוצמת האינטרס של הנאשם לסופיות הדיון, הסתמכות הנאשם על סיום ההליכים, האינטרס הציבורי שבהגשת הערעור וסיכויי הערעור להתקבל.

15. קשה להלום את טענת המשיב כי, נבנה אצלו אינטרס סופיות הדיון וכי הוא הסתמך על גזר הדין במסגרת שיקוליו. עיון בטיעוני ב"כ המאשימה בבית משפט קמא מעלה כי למשיב שתי הרשעות קודמות בגין אי קיום צווים שיפוטיים וגיליון ההרשעות הוגש לבית משפט קמא. דהיינו, ההליך בבית משפט קמא היה הליך שלישי בגין אי קיום צווים שיפוטיים.

לא זו אף זו, המשיב מנהל שנים ארוכות הליכים בבתי המשפט בגין הבניה הבלתי חוקית.

16. מבלי לקבוע מסמרות ובכל הזהירות הנדרשת, לאחר עיון בכתבי טענות הצדדים, בהתחשב באורך התקופה שבה עומדת הבניה הבלתי חוקית על תילה ללא היתרים והיקף הבניה הבלתי חוקית ולאחר עיון באסמכתאות אליהם הפנו הצדדים, קשה לקבל את טענת המשיב כי סיכויי הערעור קלושים.

לעניין זה ראו עפ"א (מחוזי באר שבע) 8591-02-17 **מדינת ישראל נ' אבו גוינה** (פורסם במאגרים) שם נקבע, בין היתר, כי הגם שתיקון 116 לחוק אינו חל על המקרה דידן, רוחו שורה.

16. אשר על כן, הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור מתקבלת.

ניתנה היום, ט' שבט תשע"ח, 25 ינואר 2018, בהעדר
הצדדים.